

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 15 март 2023 г.
(OR. en)

7375/23

ECOFIN 240
UEM 64

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Насоки за реформа на рамката на ЕС за икономическо управление – Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета „Насоки за реформа на рамката на ЕС за икономическо управление“, одобрени на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси, проведено на 14 март 2023 г.

НАСОКИ ЗА РЕФОРМА НА РАМКАТА НА ЕС ЗА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. ПРИПОМНЯ, че държавите членки считат своите икономически и фискални политики за въпрос от общ интерес и ги координират в рамките на Съвета, в съответствие с Договора. ПОДЧЕРТАВА, че рамката на ЕС за икономическо управление, подкрепяна от реформи и инвестиции за повишаване на растежа и устойчивостта, е от решаващо значение за ефективната координация и надзор на икономическата политика в целия ЕС, като гарантира за всички държави членки стабилността и устойчивостта на публичните финанси в средносрочен и дългосрочен план, насърчава устойчивия икономически растеж и сближаването и преодолява макроикономическите дисбаланси.
2. ОТЧИТА, че икономиката на ЕС продължи силното си възстановяване след пандемията, не на последно място благодарение на бързите политически действия на национално равнище и на равнището на ЕС. Тя обаче е изправена пред множество краткосрочни и дългосрочни икономически и социални предизвикателства, произтичащи от нарасналото геополитическо напрежение, високата инфлация и повишените лихвени проценти, изменението на климата, цифровизацията, демографските промени, необходимостта от подкрепа за конкурентоспособността и стратегическата автономност в една отворена икономика, значението на осигуряването на финансово достъпна енергия и сигурност на доставките и необходимото изграждане на отбранителни способности. Много от тези предизвикателства изискват амбициозни реформи и значителни инвестиции. Освен това пандемичната криза, както и последиците от войната на Русия срещу Украйна допринесоха за по-нататъшно увеличаване на вече високите равнища на дълга, които трябва да бъдат намалени в постепенен и реалистичен порядък.

3. ПРИВЕТСТВА публикуването на 9 ноември 2022 г. на Съобщението на Комисията относно насоките за реформа на рамката за икономическо управление на ЕС. ОТЧИТА призива на Европейския съвет към Комисията и Съвета за бързо постигане на напредък в работата по прегледа на икономическото управление, като се вземат предвид заключенията на Европейския съвет от февруари 2023 г. ПРИЗНАВА, че прегледът на съществуващата рамка би могъл да повиши нейната ефективност.
4. ПОДЧЕРТАВА, че националната ангажираност е съществен елемент от една ефективна рамка за икономическо управление. ПРИЗНАВА ползите от преминаването към многогодишно фискално планиране, като същевременно се запази годишният цикъл на наблюдение в контекста на европейския семестър. ОТЧИТА необходимостта да се вземат предвид изходните фискални позиции и перспективи на държавите членки, както и икономическите характеристики на различните фискални курсове. ПОДЧЕРТАВА, че е важно рамката да бъде опростена и да бъде запазен нейният многостранен характер. ИЗТЪКВА значението на равното третиране, прозрачността и предвидимостта.
5. АКЦЕНТИРА върху следните области на сближаване на позициите на държавите членки относно реформираната рамка за икономическо управление:
- а) Референтните стойности по Договора от 3% за съотношението на планирания или действителния бюджетен дефицит към brutния вътрешен продукт по пазарни цени и 60% за съотношението на държавния дълг към brutния вътрешен продукт по пазарни цени остават непроменени. Рамката за икономическо управление следва да гарантира, че тези референтни стойности се спазват по по-ефективен, ефикасен и устойчив начин.
 - б) Всички държави членки следва да представят национални средносрочни структурни планове във фискалната област, след като влезе в сила реформираната рамка за икономическо управление. Националните планове следва да обхващат фискалната политика, реформите и инвестициите. Плановете следва да установят национален фискален курс, определен по отношение на нетните първични разходи като единен оперативен показател.

- в) Държавите членки следва да изготвят фискалния курс като част от националните си планове в съответствие с техническата фискална траектория на Комисията. Това ще определи рамката на диалога със съответната държава членка, където разликите между плана и траекторията следва да бъдат надлежно обосновани. Траекторията на Комисията следва да се основава на обща методология, която предстои да бъде договорена и трябва да бъде възпроизводима, предсказуема и прозрачна и да включва анализ на публичния дълг и икономическите предизвикателства. Траекторията ще се базира също на актуална информация от редовни технически дискусии във връзка с допусканията и прогнозите и следва да се обсъжда в многостранен контекст в съответните комитети. Техническата траектория на Комисията следва да осигури фискално усилие за достатъчно намаляване на дълга или за поддържането му на разумни равнища, като същевременно се запази устойчивостта на публичните финанси и се насърчават реформите и публичните инвестиции. За тази цел следва да се проучат възможностите за общи защитни разпоредби за осигуряване на достатъчно намаляване на дълга и предотвратяване на отлагането на фискалните усилия.
- г) Плановите и евентуалните актуализации следва да се оценяват от Комисията по напълно прозрачен начин, въз основа на общи принципи за оценка, които предстои да бъдат договорени, и да подлежат на многостранен контрол и одобрение от Съвета. Рамката следва надлежно да отчита необходимостта да се даде възможност на демократичния процес в държавите членки да формира икономическата политика. Поради това при поискване всички планове биха могли да бъдат приведени в съответствие с националния изборен цикъл, да се преразглеждат при формирането на нови правителства и да се актуализират при наличието на обективни обстоятелства, като същевременно се запази амбицията за фискална корекция.
- д) Периодът на фискална корекция може да бъде удължен, ако дадена държава членка се ангажира с допустим набор от реформи и инвестиции, които подобряват перспективите за растеж или издръжливостта, укрепват публичните финанси, а оттам и тяхната дългосрочна устойчивост, и отразяват стратегическите приоритети на ЕС, включително предизвикателствата пред публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и изграждането на отбранителни способности. Корекцията следва да спазва подходяща последователност, за да се предотврати отлагането.

- е) За всички държави членки националните планове следва да гарантират, че в целия план се спазва критерият за дефицита или е налице достатъчен и надежден напредък в това отношение в съответствие, ако е приложимо, с всички свързани с това препоръки на Съвета. Процедурата при прекомерен дефицит въз основа на нарушение на критерия за дефицит от 3% следва да остане непроменена, включително оценката на съответните фактори.
- ж) За държавите членки със съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП над 60% националните средносрочни планове следва да гарантират, че съотношението намалява в достатъчна степен. За държавите членки със съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП под 60%, но с предизвикателства, свързани с дълга, националният средносрочен план трябва да гарантира, че съотношението остава на разумни равнища. Проверката за наличие на прекомерен дефицит въз основа на нарушение на критерия за дълга следва да започва в случаите, когато държава членка наруши референтната стойност от 60% и се наблюдава отклонение от договорения фискален курс. При процедура при прекомерен дефицит в случай на нарушение на критерия за дълга се вземат предвид всички имащи отношение фактори. Тяхното използване следва при необходимост да бъде пояснено. Комисията, в съгласие със Съвета, следва да определи начините за отчитане на кумулативните отклонения от договорения курс за фискална корекция както във възходяща, така и в низходяща посока. За държавите членки с малки предизвикателства по отношение на консолидирания държавен дълг фискалният курс в националните планове следва да гарантира, че дефицитът се задържа трайно под 3% или намалява и се доближава достатъчно до тази пределна стойност, а съотношението на дълга се поддържа на разумно равнище, като се има предвид необходимостта да се гарантира средносрочна и дългосрочна устойчивост на публичните финанси и да се избегне неоправданото натрупване на дълг.

- з) Прилагането следва да стане по-ефективно, включително чрез по-голяма прозрачност. Първоначалният паричен размер на финансовите санкции следва да бъде намален, за да се даде възможност за по-реалистично прилагане.
- и) Общата клауза за дерогация за големи сътресения в еврозоната или ЕС като цяло следва да бъде уточнена, за да се адаптира към извънредни обстоятелства, например когато курсът за фискална корекция не може реалистично да бъде спазен, и да позволява временни отклонения от средносрочния план. Специфична за всяка държава клауза за дерогация би позволила временни отклонения от курса за фискална корекция в случай на извънредни обстоятелства извън контрола на правителството със значително въздействие върху публичните финанси на отделна държава членка. Следва да бъдат установени подходящи процедури за задействане и удължаване на клаузите за дерогация. Съветът следва да играе роля в прилагането на клаузите за дерогация въз основа на оценка на Комисията.
- й) Настоящата роля на националните независими фискални институции при изготвянето или одобряването на макроикономически прогнози следва да бъде запазена и адаптирана към средносрочните структурни планове във фискалната област, като същевременно могат да бъдат проучени минимални стандарти. Националните независими фискални институции не следва да участват на етапа на разработване на националните планове. Следва да се проучи възможността за засилване на ролята на Европейския фискален съвет в рамката за икономическо управление.
- к) Държавите членки, които използват показателя за структурното салдо в своите национални фискални рамки, следва да могат да използват курса на разходите в структурното салдо само за национални бюджетни цели.

л) Процедурата при макроикономически дисбаланси продължава да има основно значение за откриването, предотвратяването и коригирането на дисбаланси, които въздействат отрицателно върху правилното функциониране на икономиките на държавите членки, на Икономическия и паричен съюз или на икономиката на Европейския съюз като цяло. Процедурата следва да стане по-ориентирана към бъдещето, за да може нововъзникващи рискове да се откриват на по-ранен етап. Тя следва също така да бъде по-динамична, като оценката на дисбалансите се основава в по-голяма степен на развитието на рисковете и прилагането на политиката, и да има по-ясни критерии за възходящо или низходящо класиране на държавите членки в контекста процедурата при макроикономически дисбаланси. Следва да се засилят ангажираността, предвидимостта, прозрачността, равното третиране, правоприлагането и свързаното с еврозоната измерение на процедурата.

6. ПОДЧЕРТАВА, че рамката за икономическо управление е основен стълб на структурата на Икономическия и паричен съюз (ИПС), който подкрепя стабилността на общата валута и устойчивостта на икономиката на еврозоната. ИЗТЪКВА значението на проекта на бюджетен план при координирането на фискалната политика, и за да се гарантира, че проектобюджетите на държавите членки от еврозоната са в съответствие с фискалните правила на ЕС. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че този процес следва да продължи при реформираната рамка с оглед на силната координация на фискалната политика в еврозоната, подкрепен от препоръката за еврозоната относно фискалната политика и наблюдението на цялостното състояние на бюджета в еврозоната. ПРИЗНАВА, че анализът в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси следва да бъде разработен така, че да се засили измерението на процедурата, свързано с еврозоната. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че рамката за наблюдение след приключване на програмата би могла да бъде рационализирана и интензивността на наблюдението може да бъде модулирана с течение на времето и в различните държави членки в зависимост от икономическото, фискалното или финансовото развитие. СЧИТА, че рамката за икономическо управление и по-нататъшните стъпки за задълбочаване на Икономическия и паричен съюз (ИПС) следва да вземат предвид поуките, извлечени от мерките на икономическата политика на Съюза в отговор на предишни кризи.

7. НАСТОЯВА за бързо продължаване на работата по прегледа на икономическото управление преди и след представянето на евентуални законодателни предложения. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че са необходими допълнителни разяснения и обсъждания, включително по отношение на определянето на траекторията на Комисията, изискванията към държавите членки, за които се счита, че са изправени пред малки предизвикателства по отношение на дълга, в т.ч. евентуално фискалната траектория, определянето на съвкупните разходи, целесъобразността и разработването на общи количествени показатели в подкрепа на реформираната рамка, принципите за разширяване на фискалния курс, ролята на специфичните за всяка държава препоръки, изпълнението на националните планове и стимулите за реформи и инвестиции.
8. ПРИПОМНЯ, че съгласно член 2 от Договора за стабилност, координация и управление договорът трябва да се тълкува в съответствие с правото на ЕС и да се прилага, доколкото е съвместим с него. ОТЧИТА, че следва да се осигури съгласуваност на Договора за стабилност, координация и управление с преразгледания Пакт за стабилност и растеж. ПРИЗОВАВА да се обмисли как да се гарантира такава съгласуваност.
9. ПРИЗОВАВА Комисията преди да публикува законодателните си предложения да вземе предвид сближаването на позициите на държавите членки и да продължи да работи с държавите членки в областите, определени като нуждаещи се от допълнителни обсъждания. ВЗЕМА РЕШЕНИЕ да обсъди евентуалните следващи стъпки в Съвета с оглед на приключването на законодателната работа през 2023 г.
-